

21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelet

a víziközművek üzemeltetéséről

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. §-a (8) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján - az érdekelt miniszterekkel egyetértésben - a következőket rendelem el:

Általános rendelkezések

1. § (1) A rendelet hatálya a közüzemi ivóvíz-szolgáltató és szennyvízelvezető, -tisztító művek (a továbbiakban együtt: víziközművek) üzemeltetőjére terjed ki.

(2) A víziközmű üzemeltetőjének gondoskodnia kell olyan szervezett munkarendről, ügyeleti, készenléti szolgálatról, amely a folyamatos, megbízható szolgáltatáson túl lehetővé teszi, hogy hiba felmerülése esetén azonnal be tudjanak avatkozni az üzemi és környezeti károk elhárítása vagy mérséklése és a szolgáltatás mielőbbi helyreállítása érdekében.

(3) Víziközmű üzemeltetésével összefüggő - az e rendelet *1. számú mellékletében* megjelölt - feladatokat az ugyanott meghatározott képesítéssel rendelkező személy végezhet.

(4) A víziközmű üzemeltetésével kapcsolatos munkakörökben csak a munkaköri, illetve higiénés alkalmasság vizsgálatáról szóló külön jogszabály¹ alapján alkalmasnak minősített személyek foglalkoztathatók, átmeneti helyzetben vagy üzemeltető váltás esetén is.

(5) Víziközművek üzemeltetőjének kell gondoskodni arról, hogy a *2. és 3. számú mellékletekben* előírt adatgyűjtés megvalósuljon.

2. § E rendelet alkalmazásában

a) *üzemeltető*: az a gazdálkodó szervezet, költségvetési, illetőleg önkormányzati intézmény, amelyet az állam vagy az önkormányzat többségi részesedésével üzemeltetés céljára alapított, illetve az a társaság, amelynek az állam, illetőleg az önkormányzat az üzemeltetés gyakorlásának időleges jogát koncessziós szerződés keretében átengedi;

b) *víziközmű*:

ba) egy vagy több település közműves vízellátását (a víztermelést, az ehhez kapcsolódó vízbázisvédelmet, a vízkezelést, a tárolást, a vízszállítást, a vízelosztást) szolgáló,

bb) a közműves szennyvízelvezetést, illetve -tisztítást szolgáló, egységes rendszert alkotó (szennyvizek összegyűjtését, elvezetését, tisztítását, a tisztított szennyvizek és szennyvíziszapok továbbvezetését, elhelyezését szolgáló műtárgyak összessége és azok kiegészítői, így például berendezései, tartozékai) műszaki létesítmény;

c) *vízmű*: a település közműves ivóvízellátását szolgáló víztermelő, vízkezelő, -tároló, -elosztó létesítmények és berendezések összessége;

d) *szennyvízelvezető, szennyvíztisztító mű*: a település házi, közintézményi, ipari és mezőgazdasági szennyvizeinek, továbbá egyesített rendszer esetén a csapadékvíz (a továbbiakban együtt: szennyvíz) összegyűjtésére, elvezetésére és tisztítására szolgáló létesítmény és azok tartozékai (szennyvízelvezető hálózat, átemelők és szennyvíztisztító telepek/művek, a tisztított

¹ Lásd: 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet.

szennyvíz és szennyvíziszap elvezetését, elhelyezését szolgáló műtárgyak, valamint berendezések, elzáró szerkezetek, torkolati művek);

e) vízműüzemeltetés:

ea) a folyamatos víztermelés, a vízbázisvédelem, a vízkezelés, a vízszolgáltatás, a fenntartás, a hibaelhárítás, az ügyelet,

eb) a vízszolgáltatással kapcsolatos egyéb tevékenység, így különösen: a közszolgáltatás igénybevételével járó - külön jogszabályban meghatározott - feltételek vizsgálata, a vízkorlátozási terv kidolgozása, a vízmérők leolvasása és hitelesíttetése, a közüzemi díj számlázása és beszedése,

ec) az üzemeltetéssel összefüggő nyilvántartás és adatszolgáltatás,

ed) a vízminőség rendszeres vizsgálata;

f) szennyvízelvezető, -tisztító mű üzemeltetése:

fa) a folyamatos szennyvízelvezetés, a szennyvíztisztítás, a tisztított szennyvíz elvezetése és elhelyezése, mennyiségének és minőségének mérése a vonatkozó előírások szerint, a keletkezett szennyvíziszapok kezelése és elhelyezése, a hibaelhárítás, az ügyelet vagy készenlét,

fb) a szennyvízelvezetéssel és -tisztítással kapcsolatos egyéb tevékenység, így különösen: a közszolgáltatás igénybevételével járó - külön jogszabályban meghatározott - feltételek vizsgálata, a közüzemi díj számlázása és beszedése,

fc) a szennyvízelvezető műbe bebocsátott szennyvíz szennyezőanyag tartalmának rendszeres vizsgálata,

fd) az üzemeltetéssel összefüggő nyilvántartás és adatszolgáltatás;

g) hasznosított vízbázis: vízkivételi művek által igénybe vett, felszíni vagy felszín alatti - azonos vízkészlet-típushoz tartozó - térrész és az onnan kitermelhető vízkészlet a vízbeszerző létesítményekkel együtt;

h) üzemeltetési szabályzat: az üzemeltető által működtetett víziközmű létesítmények összességének üzemeltetésére vonatkozó műszaki előírás;

i) üzemeltetési utasítás: egy adott létesítmény üzemeltetésére vonatkozó műszaki előírás;

j) felszín alatti vízkivételi mű: a felszín alatti víz termelésére szolgáló vízilétesítmény (így például ásott vagy fúrt kút, forrásfoglalás, galéria, vízakna, szivornya);

k) védett vízkivételi mű: az igénybe vett vízkészlet termelt vizében mért trícium koncentráció kisebb mint 0,2 Bq/l (1,6 TU);

l) nem védett felszín alatti vízkivételi mű: minden talaj-, karszt- és partiszűrős vízkészletet igénybe vevő felszín alatti vízkivételi mű, továbbá azon a rétegvízkészletet igénybe vevő vízkivételi mű, amely termelt vizében mért trícium koncentráció nagyobb mint 0,2 Bq/l (1,6 TU);

m) alapállapot vizsgálat: felszíni, illetve felszín alatti vízkivételi műveknél a vízkivételi mű védettségétől függően változó részletességű, a vízjogi engedélyben előírt vízminőségi vizsgálat;

n) rendszeres alapvizsgálat: felszíni, illetve felszín alatti vízkivételi műveknél a rendelet 3. számú melléklete szerinti (A) és (B) jelű komponenskörre kiterjedő vízminőségi vizsgálat;

o) ellenőrző vizsgálat: felszíni, illetve felszín alatti vízkivételi műveknél a rendelet 3. számú melléklete szerinti (E) és (B) jelű komponenskörre kiterjedő vízminőségi vizsgálat;

p) sűrítő bakteriológiai vizsgálat: felszíni, illetve felszín alatti vízkivételi műveknél a rendelet 3. számú melléklete szerinti (B) jelű komponenskörre kiterjedő vízminőségi vizsgálat;

q) nyersvíz gyűjtővezeték: kútcsoport kútjai összegyűjtött vizét továbbító vezeték;

r) nyersvíz főgyűjtő vezeték: nyersvízgyűjtő vezetékek gyűjtővezetéke.

Az ivóvíz-szolgáltató művekre vonatkozó rendelkezések

3. § (1) Az ivóvíz-szolgáltató mű (a továbbiakban: vízmű) szakszerű és biztonságos üzemeltetésével kapcsolatos műszaki, technológiai, biztonságtechnikai és közegészségügyi előírásokat, továbbá az egyes tevékenységek gyakorlásának személyi feltételeit üzemeltetési szabályzatban kell meghatározni.

(2)² Az üzemeltetési szabályzatot és az üzemeltetési utasítást az üzemeltető készíti el.

(3) Az üzemeltetési szabályzat tartalmazza különösen

a) az üzemeltetésre,

b) a technológiai folyamatokra,

c) az időszakos ellenőrzésekre és vizsgálatokra, az üzemi adatok rögzítésére és értékelésére,

d) a vízbázisvédelmi feladatok ellátására,

e) a hatóság által előírt környezetvédelmi feladatok ellátására,

f) a személyi feltételekre,

g) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó más jogszabályok előírásai érvényesítését

szolgáló szabályokat.

(4) A (3) bekezdés c) pontjában említett vizsgálatok szabályozása a víznyerés helyén, a vízkezelési technológia különböző pontjain, a hálózatra táplálás helyén, valamint a vízelosztó rendszerek hálózati (fogyasztói) pontjain

a) a vizsgálatok gyakorisága,

b) a vizsgálandó fizikai, kémiai és biológiai összetevők,

c) a vizsgálandó minták száma

meghatározására terjed ki.

4. § (1) A vízmű üzemeltetőjének hozzáférhető helyen kell tartania:

a) a műtárgyakra és berendezésekre vonatkozó dokumentációkat, kezelési, karbantartási utasításokat, a magyar nyelvű gépkönyveket;

b) munkavédelmi és érintésvédelmi bizonylatokat;

c) műszaki átadási és üzembe helyezési jegyzőkönyveket;

d) a geodéziai felméréseket, hidrológiai, hidrogeológiai adatokat, észleléseket rögzítő dokumentumokat, a közművek egyeztetett hálózati térképeit;

e) az igénybe vett vízkészletre vonatkozó, valamint a termelt és a szolgáltatott víz mennyiségét és minőségét rögzítő adatokat;

f) az alkalmazott technológiák leírását, a használt vegyszerek alkalmazhatóságának bizonylatát;

g) a vízmű, illetve az önálló vízellátásmű vízjogi üzemeltetési engedélyét, és amennyiben az kötelezően előírt, a környezetvédelmi engedélyt;

h) az üzemeltetési szabályzatot.

(2) A vízmű üzemeltetőjének az (1) bekezdésben foglaltakat is figyelembe véve üzemeltetési utasítást kell készíteni.

5. § (1) A vízmű üzemeltetője gondoskodik arról, hogy a víz termelését, kezelését, szállítását szolgáló építmények, műtárgyak, gépészeti, elektromos, irányítástechnikai berendezések, vízminőség-ellenőrző műszerek rendeltetésszerűen és szakszerűen működjenek, a vízbázis vizét és a már kitermelt vizet szennyeződés ne érje, valamint, hogy a szolgáltatott (felhasználásra kerülő) víz minősége megfeleljen a közegészségügyi előírásoknak, az ivóvízminőségű vízre vonatkozó jogszabályokban előírt fizikai, kémiai, biológiai, bakteriológiai követelményeknek.

² Módosította: 10/2010. (IV. 28.) KvVM rendelet 4. § (3) l).

(2)³ Ha a vízminőség nem felel meg az (1) bekezdésben megjelölt követelményeknek, erről az üzemeltető - az üzemeltetési szabályzatban előírt módon - haladéktalanul értesíti a fogyasztókat, az érintett önkormányzatot (önkormányzatokat) és a vízügyi hatóságot, továbbá az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) illetékes megyei intézetét, amely dönt az üzemeltetés további feltételeiről.

(3) Ha a víz minőségének megváltozása műszaki hibát valószínűsít, akkor azt haladéktalanul meg kell állapítani, és egyidejűleg a hibaelhárítást meg kell kezdeni.

(4) A hiba elhárítása után csak akkor szabad a vízművet (annak érintett egységét) üzembe helyezni, ha a vízjogi engedélyben, illetve más rendelkezésekben meghatározott feltételek maradéktalanul teljesülnek. Ha a víz szennyezettsége (fertőzöttsége) valószínűsíthető, az ÁNTSZ az újbóli üzembe helyezés feltételül szabhatja a vízminőség-ellenőrző vizsgálatok kedvező eredményét.

6. § (1) Az üzemeltető köteles a hasznosított vízbázis vizét és az általa termelt, illetve hálózatba juttatott ivóvíz fizikai, kémiai, bakteriológiai (szükség szerint biológiai, toxikológiai) minőségét rendszeresen ellenőrizni vagy ellenőriztetni. Az ellenőrzés - a víz folyamatos fertőtlenítése esetén - kiterjed a fertőtlenítés hatásosságának, az aktív klór koncentrációjának mérésére is.

(2) A fogyasztói pontokon végzendő vízminőség-ellenőrzések módszerét, gyakoriságát, helyét, valamint a vizsgálandó jellemzők kiválasztását külön jogszabály⁴ előírásai alapján kell végrehajtani.

(3)⁵ Az üzemeltető köteles a víz minőségét valamennyi üzemelő és ideiglenesen üzemben kívül helyezett vízkivételi műnél, és a vízkezelés során is ellenőrizni. A vizsgálatok gyakoriságát és tartalmát (így például az összetevők, komponensek körét) az üzemeltetői szabályzatban és az üzemeltetői utasításban egyaránt rögzíteni kell. Az adatokat nyilván kell tartani. A mért adatok nyilvántartásáról a vízgazdálkodásért felelős miniszter a minisztérium hivatalos lapjában tájékoztatót tesz közzé.

(4) A vízkezelés során végzendő vizsgálatokra vonatkozó, az üzemeltetési szabályzatban rögzítendő vizsgálati tervnek alkalmasnak kell lennie a technológia irányításához és ellenőrzéséhez szükséges adatok szolgáltatására és rögzítésére. A vizsgálati tervet a területileg illetékes megyei ÁNTSZ intézettel jóvá kell hagyatni.

(5)⁶ Az üzemeltető köteles a (3) bekezdésben megjelölt vízkivételi műnél legalább 6 évenként - a (6) bekezdés figyelembevételével - alapállapot-vizsgálatot, továbbá évente rendszeres alapvizsgálatot, a (7) bekezdés szerinti gyakorisággal ellenőrző vizsgálatot, a (8) bekezdés szerinti gyakorisággal sűrítő bakteriológiai vizsgálatot végezni, és a vizsgálati eredményeket minden tárgyévét követő március 31-ig az illetékes vízügyi hatósághoz eljuttatni. A vízügyi hatóság a vizsgálati eredményeket április 30-ig továbbítja a működési terület szerinti vízügyi igazgatóságnak.

³ Módosította: 10/2010. (IV. 28.) KvVM rendelet 4. § (2) f), 52/2014. (XI. 28.) BM rendelet 3. § (2) a).

⁴ Lásd: 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet.

⁵ Módosította: 52/2014. (XI. 28.) BM rendelet 3. § (2) b).

⁶ Megállapította: 147/2011. (XII. 23.) VM rendelet 9. § (1). Módosította: 52/2014. (XI. 28.) BM rendelet 3. § (2) c), d), e).

(6)⁷ Több felszín alatti vízkivételi művel rendelkező vízbázis esetén az első alapállapot-vizsgálatot, továbbá rétegvízbázisok esetében tríciumvizsgálatot, minden üzemelő és ideiglenesen üzemben kívül helyezett vízkivételi műnél el kell végezni. A tríciumvizsgálatokat 6 év múlva meg kell ismételni. Az ismételt alapállapot-vizsgálatokat csak azoknál a műveknél szükséges elvégezni, melyeket a hatáskörrel rendelkező hatóságok bevonásával az illetékes vízügyi hatóság erre kijelöl. A kijelölt felszín alatti vízkivételi művek köre legalább a következőket magába kell foglalja

- a) a legnagyobb víztermeléssel jellemzett,
- b) a legnagyobb vízutánpótlódás irányába eső szélső,
- c) a sérülékenység szempontjából leginkább veszélyeztetett vízkivételi mű.

(7) Az ellenőrző vizsgálatok gyakorisága nem lehet kevesebb mint

- a) folyóvízből történő vízkivétel esetén naponta egy,
- b) Balatonból történő vízkivétel esetében hetente két, víztározók esetében hetente egy,
- c) nem védett vízkivételi mű esetében a rendszeres alapvizsgálatot követő félévben egy,
- d) a gáztalanításon és fertőtlenítésen túlmenő vízkezelés esetében, továbbá az 5000 m³/napnál nagyobb kapacitású vízműveknél a hálózati betáplálási pontokon havonta egy vizsgálat.

(8) Az ellenőrző vizsgálatok közötti időszakokat bakteriológiai vizsgálatokkal szükséges sűríteni. A bakteriológiai vizsgálatokat

- a) nem védett felszín alatti vízkivételi (művel) művekkel rendelkező 5000 m³/nap összkapacitás alatti vízműveknél a nyersvíz főgyűjtővezetékén, az ennél nagyobb kapacitású vízműveknél az egyes kútcsoportok nyersvíz gyűjtővezetékén legalább negyedévente,
- b) védett felszín alatti vízkivételi (művel) művekkel rendelkező 5000 m³/nap összkapacitás alatti vízműveknél a nyersvíz főgyűjtővezetékén, az ennél nagyobb kapacitású vízműveknél a nyersvíz gyűjtővezetékén legalább félévente,
- c) a gáztalanításon és fertőtlenítésen túlmenő vízkezelés esetében, továbbá az 5000 m³/napnál nagyobb kapacitású vízműveknél a hálózati betáplálási pontokon legalább kéthetenként el kell végezni.

(9) Az ellenőrző és bakteriológiai vizsgálatok során a korábban mért adatoktól jellemzően eltérő értékek mérésakor a vizsgálatot soron kívül meg kell ismételni, és az eltérés okát vizsgálni kell.

(10) Haladéktalanul el kell készíteni az észlelt problémák feltárását és a további biztonságos ivóvízellátást biztosító részletes vizsgálati tervet az alábbi esetekben:

- a) ha a fogyasztói pontokon, a külön jogszabály⁸ szerinti vizsgálatok adatai vagy egyéb helyről származó információk alapján várható a vízkivételi műnél nem vizsgált jellemző megjelenése;
- b) ha a vízkivételi műnél, továbbá bármely, a vízmű üzemeltetésével kapcsolatos vízminőségi vizsgálat (így például a figyelőkutak vizsgálata, a vízutánpótlódás területén lévő szennyezés, illetve valószínűsíthető szennyezettség) alapján várható a külön jogszabály⁹ szerinti kockázatos anyag(ok) megjelenése vagy határértéket megközelítő, illetve meghaladó koncentrációja.

⁷ Módosította: 52/2014. (XI. 28.) BM rendelet 3. § (2) f).

⁸ Lásd: 33/2000. (III. 17.) Korm. rendelet.

⁹ Lásd: 33/2000. (III. 17.) Korm. rendelet.

(11) A vizsgálati tervnek tartalmaznia kell a vizsgálandó pontokat, komponenseket és azok gyakoriságát. A tervet az üzemeltetési utasításhoz annak módosításával és a szükséges intézkedések kezdeményezésével kell csatolni.

(12) Védett felszín alatti vízkivételi mű esetében az alapállapot-vizsgálat keretében

a) a rendelet 3. számú melléklete szerinti (A) és (K) jelű komponenseket,

b) amennyiben a fenol index értéke 10 mikrogramm/liternél nagyobb, akkor a rendelet 3. számú melléklete szerinti (F) jelű komponenseket is,

c) amennyiben a mért AOX érték 20 mikrogramm/liternél nagyobb, akkor a rendelet 3. számú melléklete szerinti (PCB) és (HS) jelű komponenseket is,

d) amennyiben a mért UV olaj index nagyobb, mint 10 mikrogramm/liter, akkor a rendelet 3. számú melléklete szerinti (SM) jelű táblázat komponenskörét is mérni kell.

(13) A felszíni és a nem védett felszín alatti vízkivételi művek esetében az alapállapot-vizsgálatot a (11) bekezdésben foglaltakon kívül ki kell terjeszteni e rendelet 3. számú melléklete szerinti (P) jelű komponensekre is.

(14) Kutakból történő vízkivételnél a mintavételi és fontosabb műszaki adatokat e rendelet 4. számú mellékletében foglalt (M) jelű adatlap szerinti jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(15) A vízkivételi mű(vek) sérülékenysége szerinti kategorizálását, illetve annak változását az üzemeltetési szabályzat rögzíti.

(16)¹⁰ Az (5) bekezdés szerint elvégzett vizsgálatok dokumentálása és adatszolgáltatása az eredeti laboratóriumi vizsgálati eredménylapok fénymásolatának beküldésével történik. Az adatszolgáltatás nyomtatványon vagy számítógépes adathordozón teljesíthető.

(17)¹¹ A felszín alatti vizet termelő vízmű üzemeltetője köteles a kitermelt víz mennyiségét, kutankénti üzemi vízhozamát és üzemi víz(nyomás)szintjét, nyugalmi víz(nyomás)szintjét és a termelt víz hőmérsékletét legalább havi gyakorisággal mérni, és az adatokat a tárgyévet követő március 31-ig a működési terület szerinti vízügyi igazgatósághoz eljuttatni. Az első adatszolgáltatás ideje 2006. március 31.

(18)¹² A figyelő-, tartalék és üzemen kívüli kutak esetében a hatóság által előírt gyakorisággal, de legalább évente egy alkalommal a nyugalmi víz(nyomás)szint mérését is el kell végezni.

7. § (1) A fogyasztó által bejelentett, a szolgáltatott víz minőségével kapcsolatos kifogás esetén - ha annak oka még nem ismert - az ellenőrzést haladéktalanul el kell végezni, és amennyiben a kifogás alapos, az 5. §-ban foglaltak szerint kell eljárni.

(2) A közüzemi ivóvíz-szolgáltatáshoz szükséges üzemviteli laboratóriumi vizsgálatokról az üzemeltető saját vagy megbízott laboratórium útján gondoskodik.

(3) A minőség-ellenőrzést szolgáló vizsgálatok végzésére csak a külön jogszabály¹³ szerint alkalmasnak elfogadott laboratórium jogosult.

¹⁰ Beiktatta: 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet 18. § (2). Hatályos: 2005. I. 29-től.

¹¹ Beiktatta: 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet 18. § (2). Módosította: 52/2014. (XI. 28.) BM rendelet 3. § (2) g).

¹² Beiktatta: 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet 18. § (2). Hatályos: 2005. I. 29-től.

¹³ Lásd: 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet 10. § (10).

(4) Saját laboratórium esetén a vizsgálatok tárgyi feltételeinek biztosításáról, így legalább két laboratóriumi helyiség kialakításáról, az előírt műszerek, felszerelések meglétéről, a vizsgálatot végző személyek számára a vonatkozó műszaki előírások hozzáférhetőségéről az üzemeltetőnek gondoskodnia kell.

(5) A szolgáltatott ivóvíz minőségének elbírálásához szükséges vizsgálati programmal kapcsolatos esetleges vitában az ÁNTSZ területileg illetékes megyei (fővárosi) intézete álláspontja az irányadó.

(6) Saját laboratórium esetén üzemeltetőnek a laboratóriumi munka megbízhatóságának ellenőrzésére olyan belső vizsgálati rendszert kell működtetnie, amely alkalmas a vizsgálati minták azonosítására, a vizsgálati módszerek belső ellenőrzésére, az eszközök és műszerek karbantartásának, továbbá a vizsgálati eredményeknek az ellenőrzésére és nyilvántartására. A rendszer működtetéséért a laboratórium vezetője a felelős.

Szennyvízelvezető és -tisztító művekre vonatkozó rendelkezések

8. § (1) A szennyvízelvezető és -tisztító mű (a továbbiakban együtt: szennyvízelvezető mű) szakszerű és biztonságos üzemeltetésével kapcsolatos műszaki, technológiai, biztonságtechnikai, közegészségügyi, környezet- és természetvédelmi előírásokat, továbbá az egyes tevékenységek gyakorlásának személyi feltételeit üzemeltetési szabályzatban kell meghatározni.

(2)¹⁴ Az üzemeltetési szabályzat készítésére a 3. § (2) bekezdésének rendelkezése az irányadó. A szabályzat tartalmára a 3. § (3) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

9. § A szennyvízelvezető mű üzemeltetőjének rendelkeznie kell a 4. § a)-c) pontjaiban leírtakkal, valamint

a) a geodéziai felméréseket rögzítő dokumentumokkal, közműegyeztetett hálózati térképekkel;

b) a beérkező szennyvíz, illetve a tisztított szennyvíz mennyiségét és minőségét is rögzítő vizsgálati adatokkal;

c) a vízjogi üzemeltetési engedéllyel.

10. § (1) A szennyvízelvezető mű üzemeltetője az üzemeltetési vízjogi engedélyben foglaltaknak megfelelően gondoskodik a szennyvízelvezető műbe bebocsátott szennyvíz - egyesített rendszer esetén a szennyvíz és a csapadékvíz - elvezetéséről, kezeléséről és ártalommentes elhelyezéséről.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok ellátása során az üzemeltető gondoskodik annak ellenőrzéséről, hogy a szennyvízelvezető műbe csak a külön jogszabályban¹⁵ előírt, olyan összetételű - szükség szerint előtisztított - szennyvizet vezessenek be, amelynek tisztítására a mű rendeltetészerű működés mellett alkalmas, állagára nem káros, és az ott dolgozók egészségét, testi épségét nem veszélyezteti.

(3) A szennyvíztisztító művet (műtárgyak berendezéseit) úgy kell üzemeltetni, hogy kiépítési jellemzőinek megfelelő mértékben alkalmas legyen az összegyűjtött szennyvíz előírt mértékű tisztítására, elégítse ki a biztonságtechnikai, környezet- és természetvédelmi követelményeket. A keletkező szennyvíziszap, rácsszemét és homok üzemszerű eltávolításánál az üzemeltetőnek gondoskodnia kell arról, hogy a szállítás és az elhelyezés a környezeti elemekben csak a határértékeknek megfelelő környezetterhelést eredményezzen.

¹⁴ Módosította: 10/2010. (IV. 28.) KvVM rendelet 4. § (3) l).

¹⁵ Lásd: 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet.

(4) A szennyvízelvezető mű üzemeltetését szolgáló berendezések, műszerek folyamatos működéséről és fenntartásáról az üzemeltetőnek kell gondoskodnia. E feladat elvégzésére megfelelő szakképzettséggel rendelkező személlyel, illetőleg szervezettel megállapodást köthet.

11. § (1) A szennyvízelvezető mű működésében keletkezett hibák elhárítása során, illetve a karbantartási, javítási vagy átépítési munkák alatt a szennyvíz továbbvezetéséről folyamatosan gondoskodni kell.

(2)¹⁶ A szennyvízelvezető mű üzemeltetésével összefüggő, a környezetet károsító, vagy annak közvetlen veszélyével járó üzemzavart az üzemeltetőnek haladéktalanul be kell jelentenie a területileg illetékes környezetvédelmi hatóságnak, az érintett önkormányzatnak (önkormányzatoknak) és a vízügyi hatóságnak. Amennyiben a szennyvízelvezető műből kijutó szennyezés emberi egészséget veszélyeztet, az üzemeltetőnek, az ÁNTSZ területileg illetékes intézetét, természetvédelmi védelem alatt álló terület veszélyeztetése esetén a területileg illetékes természetvédelmi hatóságot is értesítenie kell.

(3) Hibaelhárítás, karbantartás után a szennyvízelvezető művet, illetve annak valamennyi érintett egységét a vízjogi üzemeltetési engedélyben, illetve más rendelkezésekben meghatározott műszaki feltételek megléte esetén helyezhető ismételten üzembe.

12. § (1) A szennyvízelvezető műbe bebocsátott, a tisztítás alatt álló, valamint a tisztított szennyvíz és a szennyvíziszap fizikai, kémiai, biológiai, bakteriológiai, szükség szerinti toxikológiai vizsgálatát az üzemeltető végzi vagy végezteti.

(2) A vizsgálat kiterjed a szennyvízelvezető műbe bebocsátott szennyvíz minőségére, a szennyvízelvezető mű megjelölt pontjain történő mintavételekre, a szennyvíztisztító műtárgyak hatásvizsgálatával járó minőség-ellenőrzésre, továbbá az újrafelhasználásra kerülő tisztított szennyvíz és a szennyvíziszap mennyiségi, valamint fizikai, kémiai és biológiai vizsgálatára is. A szennyvíztisztítóba kerülő, illetve onnan továbbvezetett, tisztított szennyvíz vizsgálatát a külön jogszabály¹⁷ szerint kell végrehajtani. A mezőgazdasági felhasználásra kerülő tisztított szennyvíz és a szennyvíziszap vizsgálata keretében a külön jogszabályban¹⁸ előírt vizsgálatokat kell elvégezni.

(3) Mezőgazdasági felhasználásra csak olyan szennyvíz és szennyvíziszap adható át, amelynek minősége megfelel a külön jogszabályban¹⁹ meghatározott minőségi követelményeknek.

(4)²⁰ A szennyvízelvezetés-szolgáltatáshoz szükséges üzemviteli laboratóriumi vizsgálatokról az üzemeltető saját vagy megbízott laboratórium útján gondoskodik.

(5)²¹ Az üzemeltető az elvezetett vagy a tisztított szennyvíz minőségében bekövetkezett hátrányos változás észlelésekor az okok felderítése és a minőségromlás megszüntetése érdekében köteles haladéktalanul intézkedni, szükség esetén közigazgatási hatósági eljárást kezdeményezni.

¹⁶ Módosította: 52/2014. (XI. 28.) BM rendelet 3. § (2) h).

¹⁷ Lásd: 203/2001. (X. 26.) Korm. rendelet.

¹⁸ Lásd: 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet.

¹⁹ Lásd: 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet.

²⁰ Megállapította: 52/2014. (XI. 28.) BM rendelet 3. § (1). Hatályos: 2014. XI. 29-től.

²¹ Módosította: 10/2010. (IV. 28.) KvVM rendelet 4. § (2) f).

(6)²² A 2000 lakosegyenérték (a továbbiakban: LE) teljesítőképességűnek kell tekinteni minden olyan szennyvíztisztító-telepet, amelynek teljesítőképessége a 200 m³/napot meghaladja, kivéve, ha az üzemeltető egy év alatt vett 4 mintával igazolja, vagy büntetőjogi felelőssége mellett nyilatkozik arra nézve, hogy a telep terhelése kisebb, mint 2000 LE, és ezért nem esik az előírás hatálya alá. Ez utóbbi esetben a vízügyi hatóság bármikor jogosult ellenőrző mérésre, és ha annak eredménye megisméltés után is azt mutatja, hogy az üzemeltető által az előírás hatálya alá nem tartozónak minősített telep a valóságban az előírás hatálya alá tartozik, a telep vezetőjével szemben szabálysértési eljárást²³ kezdeményez.

(7) A LE-ben kifejezett terhelést az év folyamán a telepre belépő maximális heti terhelés átlaga alapján kell megállapítani, kivéve a rendkívüli (így például intenzív esőzés) esetben előállt helyzetet.

(8) A 2000 LE teljesítőképességnél nagyobb szennyvíztisztító telepen a szennyvíz minőségének az 5 napos biokémiai oxigénigény (BOI5) alapján történő vizsgálatáról is gondoskodni kell. Az előírt vizsgálati gyakoriság nem lehet kevesebb mint 1 vizsgálat/hét.

13. § (1)²⁴ A víziközművek üzemeltetésének követelményeire vonatkozó szabályok megtartását a közmű helye szerint illetékes vízügyi hatóság ellenőrzi.

(2)²⁵

Záró és átmeneti rendelkezések

14. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba, egyidejűleg a víziközművek üzemeltetésének követelményeiről szóló 18/1992. (VII. 14.) KHVM rendelet és a módosítására kiadott 24/1996. (XII. 4.) KHVM rendelet hatályát veszti.

(2)-(3)²⁶

(4) Méréssel kell megállapítani azokat a mennyiségi és minőségi jellemzőket, amelyeket a vízjogi üzemeltetési engedély előír. A hiányzó mérési feltételek pótlásáról a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjáig gondoskodni kell.

(5)²⁷

(6) A vízkivételi művek első alapállapot-vizsgálatát a rendelet hatálybalépésekor már üzemelő létesítmények esetében a vízjogi üzemeltetési engedély felülvizsgálata keretében kell elvégezni, amelyet az üzemeltetési utasításban is rögzíteni kell.

(7)-(8)²⁸

²² Módosította: 52/2014. (XI. 28.) BM rendelet 3. § (3).

²³ Lásd: 218/1999. (XII. 18.) Korm. rendelet 31. §.

²⁴ Módosította: 52/2014. (XI. 28.) BM rendelet 3. § (2) f).

²⁵ Hatályon kívül helyezte: 10/2010. (IV. 28.) KvVM rendelet 4. § (3) l). Hatálytalan: 2010. V. 6-tól.

²⁶ Hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 27. § 3. Hatálytalan: 2008. V. 16-tól.

²⁷ Hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 27. § 3. Hatálytalan: 2008. V. 16-tól.

²⁸ Hatályon kívül helyezte: 118/2008. (V. 8.) Korm. rendelet 27. § 3. Hatálytalan: 2008. V. 16-tól.

(9)²⁹ E rendelet a következő európai uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács a települési szennyvíztisztításról szóló 91/271/EGK irányelve 2. cikkének (6) bekezdésével, 10. Cikkének a működtetésre vonatkozó, 15. cikkének és I. számú mellékletének a szennyvízminőség mérésére vonatkozó előírásaival;

b) a Bizottság 98/15/EK irányelve a Tanács 91/271/EGK irányelvének módosításáról az I. számú mellékletben meghatározott bizonyos követelményekkel kapcsolatban;

c) a Bizottság 93/481/EGK határozata a Tanács 91/271/EGK irányelve 17. cikkének rendelkezései szerinti nemzeti programok bemutatásáról szóló formátumokról.

1. számú melléklet a 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelethez

A víziközmű üzemeltetésének szakmai képesítési előírásai

A) Az ivóvízművek üzemeltetésének képesítési előírásai

Munkakör megnevezése	Felszíni vízbázisra telepített vízművek	Felszín alatti vízbázisra telepített vízművek			
		a vízmű mértékadó kapacitása m ³ /nap			
		10 000 fölött	10 000-3000	3000-500	500 alatt
Területi vagy szakági irányító	Szm 6 M 3, 4, 5, 6	Szm 6 M 3, 4, 5, 6	Szüm 2	Üm 1	-
Vezető diszpécser	Szm 6 M 3, 4, 5, 6 Szüm 2	Szm 6, 9 M 3, 4, 5, 6 Szüm 2	Üm 1	t 2	-
Felszín alatti víztermelőtelep vezetője	-	M 2, 4, 5, 6 Szm 2, 6, 11	Szüm 2	Üm 1	t 2
Hálózati üzemeltetés irányítója, vezetője	Szm 6	Szm 6 M 3, 4, 5, 6	Üm 1, 4	Üm 1, 4 t 2	t 2, 3
Vízkezelő-, valamint felszíni víztermelőtelep vezetője	Szm 6	Szm 6	Szüm 2	Üm 1	t 2 t 4 t 5
Belső vízminőség ellenőrzés vezetője	vegyésszámológus, vegyész, biológus	vegyésszámológus, vegyész	vegyész, vegyésszámológus	vegyésszámológus	-

B) Szennyvízelvezető-tisztító művek üzemeltetésének képesítési előírásai

Munkakör megnevezése	10 000 felett	3000-10 000 között	3000 alatt
	a szennyvíztisztító telep mértékadó kapacitása*, telep hiánya esetén az átlagos elvezetett szennyvízmennyiség m ³ /nap		
Területi vagy szakági irányító	Szm 6 M 3, 4, 5, 6	Szüm 3, 6 Szüm 5	Üm 1
Vezető diszpécser	Szm 6 M 3, 4, 5, 6 Szüm 3, 6 Szüm 5	Üm 1 Szüm 5	Üm 1

²⁹ Módosította: 10/2010. (IV. 28.) KvVM rendelet 4. § (2) f).

Hálózati üzemeltetés irányító	Szm 6 M 3, 4, 5, 6 Szüm 3, 6 Üm 1	Üm 1, 4	t 3
Tisztítótelep vezető	Szm 6 M 3, 4, 5, 6 Szüm 3, 6 Szüm 5	Üm 1	t 2, 4
Belső vízminőség ellenőrzés irányító	M 3 vegyésmérnök, vegyész, biológus	vegyész- üzemmérnök	vegyésztechnikus t 4

* 2003. január 1-jétől a határok LE-ben 100 000 felett, 100 000 és 2000 között, 2000 alatt.

Az „m” minősítésű állások egyetemi oklevélhez (okl. mérnök) kötöttek.

A vezető állások betöltésének feltétele 2 év szakirányú szakmai gyakorlat.

Víz- és szennyvízminőség-vizsgáló laboratórium vezetője munkakör betöltésének feltétele a szakirányú egyetemi végzettség, csak kémiai vizsgálatokat végző laboratórium esetében a vegyész-üzemmérnöki képesítés.

A képesítések felsorolásában és az A) és B) táblázatokban nem szereplő, de a műszaki felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítéséről szóló 159/1996. (X. 22.) Korm. rendelet szerinti felsőfokú műszaki végzettség és 3 éves szakirányú szakmai gyakorlat egyenértékű a táblázatban szereplő végzettségi szinthez tartozó szakirányú képesítéssel.

A táblázatban jelölt szakirányú képesítések vagylagosak.

Az egyes sorokban az alacsonyabb oszlopszámú szakmai követelmények a magasabb oszlopszámú szakmai követelményeket kielégítik.

Az A) és B) táblázatok első és második sorában meghatározott „területi vagy szakági irányító”, valamint „vezető diszpécser” megnevezésű munkakörök esetében az egyes oszlopokban előírt teljesítményhatárok a dolgozó által irányított valamennyi létesítmény összesített teljesítőképességére vonatkoznak.

Az 1. számú mellékletben alkalmazott jelölések és a hozzá kapcsolódó képesítések

Jele	Képesítés megnevezése
------	-----------------------

Egyetemi szakmérnöki képesítések

Szm 1	Hidrológus és vízgazdálkodási szakmérnök
Szm 2	Hidrogeológus szakmérnök
Szm 3	Közműépítési szakmérnök
Szm 4	Folyami vízépítési szakmérnök
Szm 5	Vasbetonépítési szakmérnök
Szm 6	Vízellátási és csatornázási szakmérnök
Szm 7	Mezőgazdasági vízgazdálkodási szakmérnök
Szm 8	Környezetvédelmi (vízvédelmi ágazatos) szakmérnök
Szm 9	Vízgépészeti szakmérnök
Szm 10	Mérnök-közgazdász vagy gazdasági mérnök
Szm 11	Mérnökgeológiai szakmérnök

Egyetemi képesítések

M 1	Hidrológus, hidrológus mérnök
M 2	Hidrogeológus, hidrogeológus mérnök
M 3	Víz- és szennyvíztechnológus mérnök
M 4	Vízépítő mérnök

- M 5 Általános mérnök
M 6 Építő (nem vízépítő) mérnök

Szaküzemmérnöki (főiskolai szakmérnöki) képesítések

- Szüm 1 Vízépítő szaküzemmérnök
Szüm 2 Vízellátási szaküzemmérnök
Szüm 3 Csatornázási szaküzemmérnök
Szüm 4 Mezőgazdasági vízgazdálkodási szaküzemmérnök
Szüm 5 Környezetvédelmi (vízügyi ágazatos) szaküzemmérnök
Szüm 6 Közműfenntartási szaküzemmérnök
Szüm 7 Vízgépészeti szaküzemmérnök

Üzemmérnöki (főiskolai mérnöki) képesítések

- Üm 1 Vízellátási és csatornázási (települési vízgazdálkodási) üzemmérnök és vízellátási, csatornázási szakirányú építőmérnök
Üm 2 Mezőgazdasági (területi) vízgazdálkodási üzemmérnök
Üm 3 Öntözési és meliorációs üzemmérnök
Üm 4 Mélyépítő üzemmérnök
Technikusok
t 1 Települési vízgazdálkodási technikus (ide sorolandó: vízmesteri oklevél és vezető technikus oklevél is)
t 2 Telepi vízgazdálkodási technikus (ide sorolandó: telepkezelői tanfolyami végzettséget igazoló okmány)
t 3 Vízépítő technikus (ide sorolandó a híd, vízmű technikum oklevél is)
t 4 Víz- és szennyvíztechnológus technikus
t 5 Vízgépészeti technikus
t 6 Tervező, szerkesztő technikus
t 7 Vízrajzi kutatási technikus
t 8 Vízkiűfűró technikus
t 9 Ipari vízgazdálkodási technikus

Továbbá az egyenértékűnek minősülő képesítések.

2. számú melléklet a 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelethez³⁰

3. számú melléklet a 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelethez

Víz kivételi műveknél végzendő kémiai és bakteriológiai vizsgálatok

<i>Ellenőrző kémiai vizsgálatok</i>	
fajlagos elektromos vezetőképesség	E μS/cm
ammónium	mg/l
nitrát	mg/l
nitrit	mg/l
KOIps	mg/l
klorid	mg/l
<i>Bakteriológiai vizsgálatok</i>	
E. coli	B
telepszám 22 °C-on	

³⁰ Hatályon kívül helyezte: 165/2004. (V. 21.) Korm. rendelet 3. § c). Hatálytalan: 2004. V. 24-től.

coliform bakt.	
<i>Rendszeres alap kémiai vizsgálatok</i>	A
fajlagos elektromos vezetőképesség	μS/cm
pH	
nátrium	mg/l
kálium	mg/l
kalcium	mg/l
magnézium	mg/l
vas	mg/l
mangán	mg/l
ammónium	mg/l
klorid	mg/l
szulfát	mg/l
hidrogénkarbonát	mg/l
karbonát	mg/l
nitrát	mg/l
nitrit	mg/l
összes keménység	CaO/mgl
lúgosság (m)	mg ekv./l
lúgosság (p)	mg ekv./l
kémiai oxigénigény (KOIps)	mg/l
összes cianid ³¹	μg/l
arzén ³²	μg/l
<i>Kiegészítő kémiai vizsgálatok</i>	K
fluorid	mg/l
oldott oxigén	mg/l
foszfát	mg/l
anionaktív detergens	mg/l
fenol index	μg/l
AOX	μg/l
antimon	μg/l
arzén	μg/l
bór	μg/l
higany	μg/l
kadmium	μg/l
króm	μg/l
nikkel	μg/l
ólom	μg/l
réz	μg/l
szelén	μg/l
alumínium	μg/l
<i>Fenolok (fenol index eredményétől függően)</i>	F
fenol	μg/l
krezol	μg/l
katechol	μg/l
rezorcín	μg/l
<i>Poliklórozott bifenilek (AOX mérés eredményétől függően)</i>	PCB

³¹ Csak akkor kell mérni, ha a szolgáltatott vízben kimutatható.

³² Csak akkor kell mérni, ha a kevert (szolgáltatott) vízben külön jogszabály szerinti 10 g/l vagy 50 g/l határértéket meghaladó érték az előző két évben előfordult

7 PCB összesen	µg/l
<i>Halogénezett szénhidrogének (AOX mérés eredményétől függően)</i>	HS
diklór-metán	µg/l
1,1,2-triklór-trifluor-etán	µg/l
2-klór-etanol	µg/l
széntetraklorid	µg/l
1,2-diklór-propán	µg/l
2,3-diklór-propilén	µg/l
2-klóretil-vinil-éter	µg/l
1,3-diklór-propilén	µg/l
1,1,2-triklór-etán	µg/l
1,2-dibróm-etán	µg/l
1,1,2,2-tetraklór-etán	µg/l
cisz1,2-diklór-etilén	µg/l
1,2-diklór-etán	µg/l
kloroform	µg/l
bróm-diklór-metán	µg/l
triklór-etilén	µg/l
dibróm-klór-metán	µg/l
tetraklór-etilén	µg/l
összes klórozott alifás szénhidrogén	µg/l
monoklórfenolok	µg/l
diklórfenolok	µg/l
triklórfenolok	µg/l
tetraklórfenolok	µg/l
pentaklórfenol	µg/l
összes klórfenol	µg/l
klórbenzol	µg/l
diklórbenzolok	µg/l
triklórbenzolok	µg/l
1,2,3,4-tetraklórbenzol	µg/l
pentaklórbenzol	µg/l
hexaklórbenzol	µg/l
klórnaftalin	µg/l
bróm-benzol	µg/l
szumma halogénezett aromás szénhidrogén	µg/l
<i>Peszticidek</i>	P
acetoklór	µg/l
propaklór	µg/l
2,4-D	µg/l
atrazin (Aktinit PK)	µg/l
lindán	µg/l
malation	µg/l
MCPA	µg/l
metil-paration	µg/l
simazin	µg/l
2,4,5-T	µg/l
DDT/DDD/DDE	µg/l
dezetil-atrazin	µg/l
diazinon	µg/l
hexaklórbenzol	µg/l
dezipropil-atrazin*	µg/l
endrin*	µg/l
fórá*	µg/l

hexazinon*	µg/l
klórpírifosz*	µg/l
metribuzin*	µg/l
prometrin*	µg/l
propazin*	µg/l
terbutilazin*	µg/l
terbutrin*	µg/l
<i>Egyéb szerves mikroszennyezők (UV olaj index eredményétől függően)</i>	SM
benz(b)fluorantén	µg/l
benz(k)fluorantén	µg/l
benz(a)pirén	µg/l
indeno(1,2,3-cd)-pirén	µg/l
benz(ghi)perilén	µg/l
benzol	µg/l
toluol	µg/l
etil-benzol	µg/l
xilolok	µg/l
egyéb alkilbenzol összesen	µg/l
összes alifás szénhidrogén C5-C36	µg/l

A *-gal jelölt komponensek közül csak azok vizsgálandók, amelyeket a kutak utánpótlódási területén használtak vagy ha - külön jogszabály szerint - az OTH évente kiadott közleményében szerepelnek.

4. számú melléklet a 21/2002. (IV. 25.) KöViM rendelethez

<i>Műszaki és mintavételi adatlap</i>	M
<i>Azonosító adatok</i>	M1
Üzemeltető neve	
Vízjogi üzemeltetési engedély száma	
VIFIR kódszám (ha ismert)	
Település neve	
Helyi megnevezés, kútszám	
Létesítés éve	
Csővezetett kút talpmélysége	m terep alatt
Építéskori kifolyóvíz hőmérséklet	°C
<i>Mintavételi adatok</i>	M2
Mintavétel dátuma	
Vízhozam a mintavételkor	l/perc
Előzetes szivattyúzás során kitermelt víz vagy vízóra állása**	liter
Kifolyóvíz hőmérséklet a mintavételkor	°C
Helyszíni elektromos vezetőképesség**	µS/cm
Helyszíni pH**	
Elemző laboratórium (akkreditálási szám)	

A **-gal jelölt komponens csak az időszakosan termeltetett kutak esetén vizsgálandók.